

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVII KONFERENCIJA

Vilnius, 2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF Mokslo ir inovacijų
skyriaus Studentų mokslinės veiklos
koordinatore Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Jaun. m. d. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
lekt. gyd. Karolina Žvirblytė-Skrebutėnienė

prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
jaun. asist. Andrius Žučenka
Doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Andrius Bleizgys
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Asist. dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitas Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Ugnė Šilinskaitė
Austėja Zubauskaitė
Aida Kuznecovaitė
Milda Kančytė
Milvydė Marija Tamutytė
Renatas Kedikas
Fausta Timinskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gailė Mikalauskaitė
Gabrielius Leščinskas
Damian Luka Mialkowskyj
Radvilas Jančiauskas
Maksim Čistov
Ugnė Mickutė
Lina Bludžiutė
Augustė Melaikaitė

Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Raminta Kasteckaitė
Ernestas Gulbickis
Edgaras Zaboras
Benas Matuzevičius
Sylvia Rogoža
Rūta Valiukevičiūtė
Agnė Vasiulytė
Agata Bruzgul
Valentinas Kūgis
Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas
Matas Kuncė
Gintė Grubliauskaitė
Milda Černytė

Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Patricija Griškaitė
Povilas Jurgutavičius
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Augustinas Stasiūnas
Alicija Šavareikaitė
Odeta Aliukonytė
Milda Eleonora Gričiūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišk Bogdzevič
Rokas Dastikas

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2025

© Vilniaus universitetas, 2025

DEKSMEDETOMIDINO IR KLONIDINO PALYGINIMAS OPERACIJŲ METU ATLIEKANT REGIONINĘ NEJAUTRĄ AR BENDRĄ NEJAUTRĄ

Autorius. Emilija SAVICKAITĖ, VI kursas.

Vadovas. Dr. Saulė ŠVEDIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Anestezio-
logijos ir reanimatologijos klinika; Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos.

Tikslas. Remiantis moksline literatūra, įvertinti deksmedetomidino ir klonidino panašumus bei skirtumus, susijusius su jų taikymu regioninėje ir bendrojoje nejautroje.

Metodai. Tyrime taikyta mokslinės literatūros ir dokumentų apžvalga bei analizė. Informacijos ieškota Medline (PubMed), UpToDate ir Google Scholar duomenų bazėse. Atrinkti viso teksto straipsniai, kurių pavadinimas, santrauka ar reikšminiai žodžiai atitiko šios apžvalgos tematiką. Įtrauktos tik anglų kalba 2008–2024 m. publikuotos studijos.

Rezultatai. Deksmedetomidinas, veikdamas galvos smegenų *locus coeruleus* srityje ir nugaros smegenyse, pasižymi aštuonis kartus didesniu selektyvumu α_2 receptoriams nei klonidinas. Toks afinitetas efektyviai mažina noradrenalino išsiskyrimą ir slopina simpatinės nervų sistemos veiklą per neigiamo grįžtamojo ryšio mechanizmą. Siekiant prailginti regioninės nejautos trukmę ir sustiprinti analgeziją, vis dažniau kaip vietinių anestetikų adjuvantai naudojami α_2 -adrenoreceptorių agonistai. Lyginant deksmedetomidino ir klonidino poveikį regioninės nejautos metu, nustatyta, kad deksmedetomidinas buvo pranašesnis visais vertintais aspektais – veiksmingiau stiprina blokados poveikį ir užtikrina adekvatų pooperacinio skausmo valdymą iki 8 valandų. Be to, α_2 -adrenoreceptorių agonistų naudojimas tiek regioninės, tiek bendrosios nejautos metu leidžia reikšmingai sumažinti opioidų poreikį pooperaciniu laikotarpiu. Tyrimai rodo, kad pacientams, kuriems po kelio sąnario artroplastikos operacijos buvo skiriamas intraveninis deksmedetomidinas, pirmąją pooperacinę parą morfino poreikis sumažėjo net iki 53%.

Išvados. α_2 -adrenoreceptorių agonistai, tokie kaip deksmedetomidinas ir klonidinas, pasižymi reikšmingu sedacijos ir analgezijos efektyvumu, stiprina periferinių nervų blokadą, mažina opioidų poreikį bei padeda palaikyti hemodinaminį stabilumą anestezijos metu. Deksmedetomidinas ypač veiksmingai sustiprina regioninės nejautos blokadą, prailgina skausmo malšinimo trukmę, taip pat pasižymi priešuždegiminiu poveikiu ir neuroprotektinėmis savybėmis. Klonidinas, lyginant su deksmedetomidinu, labiau sumažina intraoperacinį kraujo netekimą, nors abu vaistai yra vienodai efektyvūs reguliuojant arterinį kraujospūdį ir širdies ritmą bendrosios nejautos metu. Siekiant išvengti galimos bradikardijos, deksmedetomidiną rekomenduojama dozuoti atsargiai, atidžiai stebint paciento hemodinaminę būklę ir nutraukti jo vartojimą atsiradus nepageidaujamoms reakcijoms.

Raktažodžiai. Deksmedetomidinas; klonidinas; deksmedetomidinas ir klonidinas operacijų metu; regioninė nejautra; bendroji nejautra.